Santrauka

2024 m. Europos bankininkystės institucijos (EBI) pasiekimai parodė jos pasiryžimą didinti ES bankų sektoriaus stabilumą ir atsparumą. EBI įvykdė 93 proc. 2024 m. darbo programoje numatytų užduočių, taip įrodydama tvirtą įsipareigojimą vykdyti savo reguliavimo pareigas.

2024 m. EBI padarė didelę pažangą įgyvendindama sistemos „Bazelis III“ reformas ES, kuriomis siekiama užtikrinti bankų atsparumą būsimoms krizėms ir sustiprinti finansų sistemą. EBI daug dėmesio skyrė bendro taisyklių sąvado tobulinimui – parengė gaires ir techninius standartus pagrindinėmis bankininkystės temomis, kaip antai kredito, rinkos ir operacinės rizikos. Laikydamasi savo įsipareigojimo į rizikos ribojimo sistemas įtraukti aplinkos ir socialinius aspektus, EBI taip pat padėjo įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, darydama pažangą tvaraus finansavimo integravimo srityje – paskelbė gaires ir ataskaitas dėl ASV rizikos, ekomanipuliavimo ir scenarijų analizės. Institucija taip pat sprendė proporcingumo klausimus, siekdama mažinti reguliavimo naštą mažesniems bankams nenutolstant nuo prudencinių tikslų, ir žengė į priekį vykdydama investicinėms įmonėms taikomuose teisės aktuose (Investicinių įmonių reglamente ir Investicinių įmonių direktyvoje) numatytus įgaliojimus. Prisidėdama prie bendro taisyklių sąvado, EBI sprendė kapitalo priemonių ir reguliavimo klausimus – teikė ataskaitas ir atnaujino gaires, be kita ko, dėl bendro 1 lygio nuosavo kapitalo, TLAC / MREL ir likvidumo standartų. Įvertinus tokius elementus kaip grynojo pastovaus finansavimo rodiklis (NSFR), padaryta išvada, kad jokių reikšmingų teisės aktų pakeitimų nereikia. 2-ojo ramsčio srityje teko analizuoti palūkanų normos rizikos poveikį ir atnaujinti priežiūrinio tikrinimo gaires (SREP), o lyginamosios analizės darbas buvo susijęs su kredito ir rinkos rizika. Valdymo srityje parengtos bendros Europos priežiūros institucijų (EPI) gairės padėjo gerinti tarpsektorinę komunikaciją sprendžiant kompetencijos ir tinkamumo vertinimo klausimus. EBI taip pat sprendė atlygio politikos klausimus (paskelbė ataskaitas dėl neutralumo lyčių atžvilgiu ir daug uždirbančių asmenų) ir pradėjo kasmetinę ne ES bankų rinkos dalies ir užsienio valiutos rizikos stebėseną, didindama skaidrumą ir gilindama supratimą apie riziką visame ES bankų sektoriuje.

EBI stebėjo, kokį poveikį didelės palūkanų normos, lėtas augimas ir geopolitinės padėties nepastovumas daro finansiniam stabilumui ir ypač bankų sektoriui. 2024 m. EBI paskelbė dvi rizikos vertinimo ataskaitas, vieną pavasarį ir vieną rudenį, o kartu su pastarąja – ES masto skaidrumo vertinimą. EBI taip pat atnaujino savo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodiką – į ją įtraukė naujus elementus, pavyzdžiui, grynųjų paslaugų ir komisinių pajamų (NFCI) projekcijas ir jautrumo rinkos rizikai kriterijų. Be to, EBI atliko vienkartinį su klimatu susijusios rizikos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kad įvertintų finansų sektoriaus atsparumą pagal 55 % tikslo priemonių rinkinio scenarijus. Jis parodė, kad pertvarkos rizika nėra didelė, bet kartu su makroekonominiais veiksniais ji gali lemti sutrikdymą. EBI pamažu integruoja su klimatu susijusias rizikas į ES masto testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą. Nuo 2027 m. ji taikys sudėtinį metodą, pagal kurį kapitalo pakankamumas ir verslo modelio atsparumas bus vertinamas laikantis esamų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodikų.

2024 m. EBI toliau tobulino savo duomenų strategiją, kad pasitelkdama EUCLID platformą pagerintų reguliavimo duomenų gavimą, naudojimą ir sklaidą bei užtikrintų sklandesnius duomenų srautus ir

prieigą prie kokybiškų įžvalgų. Suinteresuotiesiems subjektams EBI suteikė priemonių, leidžiančių vizualizuoti ir palyginti pagrindinius finansinius duomenis iš daugiau kaip 9 500 duomenų vienetų iš 123 bankų ir taip didinti skaidrumą ir drausmę rinkoje. Ji taip pat padėjo atlikti duomenimis grindžiamas analizes ir atsakė į konsultacines užklausas dėl ES bankų finansavimo ir rizikos. EBI pradėjo keisti sistemą EUCLID, kad pritaikytų ją naujų rūšių subjektams, pavyzdžiui, tokiems, kuriems taikomas Kriptoturto rinkų reglamentas ir Skaitmeninės veiklos atsparumo aktas (SVA). EBI taip pat padarė pažangą įgyvendindama 3-ojo ramsčio duomenų centrą ir tobulino integruoto duomenų teikimo procesą, taip pat tobulino valdymo struktūrą ir duomenų vienetų modelį (DPM 2.0), kad teikimo procesas vyktų sklandžiai. EBI taip pat ėmė naudoti naujas priemones, padedančias užtikrinti duomenų kokybę ir nuoseklumą, atsižvelgdama į siekį, kurio nuosekliai siekiama ES bankininkystės reglamentais, – užtikrinti priežiūros informacijos atskleidimą ir skaidrumą.

2024 m. EPI intensyviau siekė užtikrinti SVA įgyvendinimą, ruošiantis šios sistemos taikymui nuo 2025 m. Svarbiausias darbas buvo ypatingos svarbos IRT paslaugas teikiančių trečiųjų šalių priežiūros sistemos kūrimas – nustatytos valdymo struktūros ir parengtos priežiūros užduočių metodikos. EPI taip pat pradėjo rengti mokymo programas darbuotojams ir finansų subjektams, kad jie galėtų įgyti reikiamas žinias. Siekdamos mažinti ES sisteminę kibernetinę riziką, EPI įdiegė ES sisteminių kibernetinių incidentų koordinavimo sistemą (EU-SCICF), kuri turėtų sustiprinti finansinių institucijų veiklos koordinavimą ir sumažinti finansiniam stabilumui kylančią kibernetinę riziką. 2024 m. gruodžio mėn. taip pat paskelbtas bendras EPI pareiškimas, kuriame finansų subjektams pateikiamos gairės dėl naujų reikalavimų, visų pirma susijusių su pranešimais apie IRT incidentus ir trečiųjų šalių paslaugų teikėjus.

2024 m. pradėtas taikyti 2023 m. įsigaliojęs Kriptoturto rinkų reglamentas. 2024 m. EBI parengė 20 techninių standartų ir gairių, skirtų stiprinti vartotojų apsaugą, valdymą ir prudencinį atsparumą kriptoturto rinkose. EBI taip pat sukūrė reikšmingų su turtu susietų žetonų (TSŽ) ir elektroninių pinigų žetonų (EPŽ) priežiūros sistemą ir kartu parengė keitimosi informacija priemones ir priežiūros procedūrų šablonus. Laikinąją Kriptoturto priežiūros koordinavimo grupę pakeitė Kriptoturto nuolatinis komitetas, padėsiantis dalytis žiniomis ir užtikrinti priežiūros konvergenciją. Be to, EBI paskelbė pareiškimus, kuriais emitentams ir vartotojams primenama apie naujuosius Kriptoturto rinkų reglamento reikalavimus, atkreipiamas dėmesys į pagrindinius priežiūros institucijų dėmesio reikalaujančius dalykus ir stiprinamas nuoseklus reguliavimo sistemos taikymas visoje ES. EBI taip pat baigė ruoštis vykdyti kitas Kriptoturto rinkų reglamente numatytas pareigas ir pateikė rekomendacines nuomones dėl kriptoturto klasifikavimo ir naudojimosi laikinais intervenciniais įgaliojimais.

2024 m. EBI daugiau dėmesio skyrė inovacijoms, vartotojų apsaugai ir perėjimui prie naujos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos. EBI stebėjo naujas finansines technologijas, kaip antai decentralizuotų finansų, dirbtinio intelekto / mašinų mokymosi taikomųjų programų ir kriptoturto, ir vertino su jomis susijusią riziką, pavyzdžiui, veiklos ir vartotojų apsaugos aspektus. Ji paskelbė ataskaitas apie į žetonus konvertuotų indėlių, decentralizuotų finansų (DeFi) ir dirbtinio intelekto technologijų poveikį bankų sektoriui, taip pat gaires dėl skaitmeninių finansų reguliavimo nuoseklumo. Be to, EBI daug dėmesio skyrė vartotojų apsaugai – stebėdama paskolas teikiančius subjektus, kurie nėra bankai, ir nagrinėdama skundus, bei siekė užtikrinti lygias galimybes gauti finansines paslaugas. EBI skatino standartizuoti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu

praktiką, siekė užkirsti kelią finansinių nusikaltimų rizikai ir koordinavo veiksmus su nacionalinėmis institucijomis dėl naujų reguliavimo priemonių įgyvendinimo. Ji taip pat pradėjo ruoštis perėjimui prie naujos ES kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistemos ir padėjo steigti naująją Europos kovos su pinigų plovimu instituciją, kuri 2025 m. turėtų perimti kovos su pinigų plovimu funkcijas.